

PARAGRAF

SORU BANKASI

9, 10, 11.
SINIFLAR
TYT - AYT

Ayşe Nur DEVECİ

- Destek Testi
- Konu Testi
- Egzersiz Testi
- Değerlendirme Tablosu
- Deneme Günlüğü

ens

Eğitimde Nitelikli Sayfa

VIDEO KONU ANLATIMLI
TAMAMI VIDEO ÇÖZÜMLÜ

63

TEST

855

SORU

ÖĞRENMENİN EN KOLAY YOLU!

ENS Yayınları Destek Soru Bankaları konulardaki eksiklerinizi tamamlamak için size konu anlatımlı video desteği sunmaktadır. Destek testlerindeki soruların altındaki videoları uygulamadan izleyerek tüm TYT konularını yazarlarımızdan dinleme fırsatı bulabilirsiniz. Ayrıca yapamadığınız soruların video çözümlerini yine yazarlarımızın anlatımıyla dinleyebilirsiniz.

Google Play Store'dan
ya da

App Store'dan

ens
Eğitimin Niteliği Sayısı

uygulamasını telefonunuza veya
tabletlerinize indirin.

Akıllı telefon ya da tablet
kullanmıyorsanız

www.ensyayinlari.com.tr
adresimizden

VİDEO KONU ANLATIMLARI'na
ve **VİDEO SORU ÇÖZÜMLERİ**'ne
kolaylıkla ulaşabilirsiniz.

Uygulamayı kullanarak evde,
okulda, otobüste kendinizi
hazır hissettiğiniz her yerde
**VİDEO KONU ANLATIM-
LARI**'nı ve **VİDEO SORU
ÇÖZÜMLERİ**'ni
izleyebilirsiniz. Her ünitenin
başında videoların içerikle-
riyle ilgili yönerge verilmiştir.
Bu yönergelerden hareketle
istediğiniz konunun videosunu
izleyebilirsiniz.

www.lisedestek.com

Ücretsiz Öğrenci Üyeliği

Ücretsiz Öğretmen Üyeliği

Soru Video Çözümleri

Akıllı Tahta Uygulamaları
(Bilgisayar-Tablet-Telefon)

Ücretsiz Denemeler

Available on the iPhone
App Store

ANDROID APP ON
Google play

www.isleronline.com

Ücretsiz Öğretmen Üyeliği
Kolay Erişilebilir Dijital İçerik

Örnek Kitap Talebi

Müfredata Uygun Soru Havuzu

1 ÖĞRETMEN ÜYELİĞİ SEÇİMİ İLE
SİSTEME ÜYELİK FORMUNU
DOLDURUNUZ.

2 SİSTEME GİRİŞ YAPARAK
DİJİTAL İÇERİKLERİNİZİ İSTE-
DİĞİNİZ YERE İNDİREBİLİRSİNİZ.

3 İNTERNETE BAĞLI OLSUN VEYA
OLMASIN DİLEDİĞİNİZ PLAT-
FORMLARDAN İÇERİKLERİMİZİ
KULLANABİLİRSİNİZ.

4 İSTEDİĞİNİZ SORULARLA
KENDİ TESTİNİZİ
OLUŞTURABİLİRSİNİZ.

**ÜNİVERSİTE HAZIRLIK
PARAGRAF
SORU BANKASI**

ISBN

978-605-74320-1-8

1510 - 2 - 21

Yayın Koordinatörü

Biltan BÖYÜKOCAKOĞLU

Yazarlar

Ayşe Nur DEVECİ

Editör

Nuri SOYUDURU

Dizgi

ENS Dizgi Birimi

İLETİŞİM

ENS YAYINLARI

Ostim Mahallesi 1207. Sokak No:3/C-D

Ostim/Ankara

Tel: 0312 395 13 36

Copyright © Bu kitabın her hakkı saklıdır.

Hangi amaçla olursa olsun, bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayımlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.

Sunuş

Kıymetli Öğrencilerimiz,

Bu zamana kadar pek çok sınavda ter döktünüz, göz nuru döktünüz; bundan sonra da hayatınızda önem arz eden pek çok sınavla karşılaşacaksınız. Üniversite sınavı belki de bu sınavların en kapsamlısı ve yorucu olanıdır. Ülkemizde pek çok öğrencinin ana sorunu, üniversite sınavına hazırlık döneminde “temel eksikliği”dir. **ENS Yayınları** olarak bu eksikliği gidermek amacıyla hazırladığımız “**DESTEK SERİSİ PARAGRAF SORU BANKASI**” nı sizlere ulaştırmanın sevincini yaşıyoruz. İnsanı sınavlardan çok bilmediklerinin korkuttuğunu, hayatın kendisinin de bir sınav olduğu gerçeğini göz ardı etmeden söyleyebiliriz.

ENS Yayınları Destek serisinin her bir ürünü, öğrenilemeyen ya da eksik öğrenme neticesinde unutulmuş, yani bilinmeyen konulara ışık tutmak, bu konularla ilgili kalıcı öğrenme sağlamak amacıyla hazırlanmıştır.

ENS Yayınları Destek Soru Bankası serisinin bir parçası olan video konu anlatımları Destek Soru Bankası’ndaki sorularla örtüşmekte, konu sıralamasına göre düzenlenen sorular, video desteği ile kademeli olarak kavratılmakta ve pekiştirilmektedir.

Ustabaşı olmanın yolu pratik yapmaktan geçmektedir. Çoğu öğrenci önceki dönemlerde aynı konunun işlendiğini ancak unutulduğunu itiraf etmektedir. Kalıcı öğrenme, yaparak-yaşayarak öğrenmeden geçmektedir. Biz de kalıcı öğrenmeyi gerçekleştirmek amacıyla elektronik ortamda uzman öğretmenlerimizin sunumunda yapılan konu anlatımlarıyla aynı doğrultuda hazırladığımız Destek Soru Bankalarımızın ideal soru sayısı ile kalıcı öğrenmeyi gerçekleştireceğine inanıyoruz.

ENS Soru Bankalarındaki soruların tamamı kademeli ve kalıcı öğrenmeyi gerçekleştirecek biçimde hazırlanmıştır. Soruların video çözümleri, pratik çözüm teknikleri ve konu tekrar desteği ile kitabın yazarları tarafından yapılmıştır.

Bu kitabın hazırlanmasında emeği geçen yazarlarımız, **Ayşe Nur DEVECİ**’ye; kitabın kontrol edilmesinde ve soru çözüm videoları ile konu anlatım videolarının hazırlanmasında emeği geçen hocalarımız, **Kübra DİNÇ**, **Harun DERİN** ve **Mikail ÖZTAŞ**’a; redakte ekibinin değerli üyesi Editörümüz **Nuri SOYUDURU**’ya sonsuz teşekkürlerimizi sunarız.

Unutmayın ki hayat mücadelelerle dolu ve uzun bir yolculuktur. Bu uzun yolculukta size DESTEK olmak bizim en büyük sevinç ve gurur kaynağımız olacaktır.

ENS YAYINLARI

İçindekiler

1. ANLATIM BİÇİMLERİ - DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI.....	7
2. PARAGRAFTA YAPI.....	23
3. PARAGRAFTA ANA DÜŞÜNCE / YARDIMCI DÜŞÜNCE	39
4. PARAGRAFTA KONU-BAŞLIK-DİYALOG OLUŞTURMA.....	51
5. İNFOGRAFİK OKUMA.....	65
6. PARAGRAF EGZERSİZLERİ.....	71
7. PARAGRAF DENEME GÜNLÜĞÜ.....	177
CEVAP ANAHTARI	269

KİTABIMIZI TANIYALIM

ENS DESTEK PARAGRAF SORU BANKASI Paragraf Destek ve Konu Testleri, Paragraf Egzersizleri, Paragraf Deneme Günlüğü olmak üzere üç ana bölümden oluşmaktadır. **ENS DESTEK PARAGRAF SORU BANKASI**, paragraf konusuyla ilgili ön yargılarınızı, sorunlarınızı gidermek ve size bu konuda maksimum neti yaptırabilmek düşüncesi ile oluşturulmuştur. Bu hedefe ulaşabilmek için kitabımızdaki bölümleri düzenli bir şekilde ve sizden istenildiği gibi çalışıp çözümleniz son derece önemlidir. Kitabımızdaki bölümler şu şekildedir:

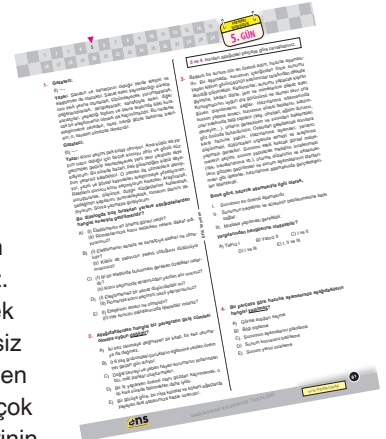

PARAGRAF DESTEK VE KONU TESTLERİ

Bu bölüm paragraf soruları hakkındaki temel bilgileri ve soru tiplerini kavramanız için hazırlanmıştır. “Destek Testi” bölümünde her sorunun altında video numarası verilmiştir. “ENS soru çözüm uygulamasında Video Kanalı”nda, soruların kazanımlarıyla ilgili video konu anlatım içerikleri kullanımınıza sunulmuştur. Bu videoları izleyerek paragrafta ilgili alt yapınızı geliştirmenizi ve soru çözüm taktiklerini kavramanızı öneririz. “Konu Testi” bölümündeki sorularla da konuları pekiştirmeniz amaçlanmıştır. Video konu anlatımları ve “Destek Testi” sorularını uyguladıktan sonra “Konu Testleri”ni çözmelisiniz. “Paragraf Egzersizleri” ve “Paragraf Deneme Günlüğü” bölümlerinden verim alabilmek için “Paragraf Destek Konu Anlatımı”ni tamamen bitirmiş olmalısınız.

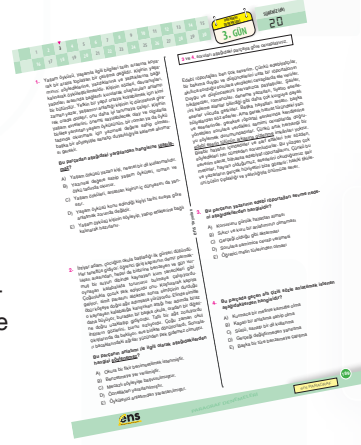
PARAGRAF EGZERSİZLERİ

Bu bölüm paragraf sorularında yaşadığınız algılama, yorumlama, zamanlama ile ilgili sıkıntılarınızı gidermeyi amaçlamaktadır. 30 gün boyunca her gün bir testi yönergelere uyararak çözenizi öneriyoruz. İlk on günlük çalışma için 8 soruluk testler hazırlanmıştır. Bu testlerde temel amaç paragraf sorularına karşı ön yargıları gidermek, zihinsel kondisyonu ve yorum gücünü geliştirmektir. Bu nedenle ilk on günlük testler için süre önerilmemiştir. Sorulara odaklanma ve doğru cevabı bulma alışkanlığının gelişmesi bu testlerin ana hedefidir. Çözdüğünüz her testten sonra kaçırdığınız sorular üzerinde analiz yaparak hatanızın nedenini tespit ediniz. Sonraki yirmi gün için 16 soruluk testler hazırlanmıştır. Bu testler için süre önerilerek zaman yönetimi becerisi geliştirmeniz sağlanmıştır. Bu nedenle yirmi günlük egzersiz testlerinde süreye özen göstermeniz büyük önem taşımaktadır. Egzersiz testlerinden sonra da kaçırdığınız sorular üzerinde analiz yapmanız hatalarınızı gidermede size çok yardımcı olacaktır. Hatalarınızı tespit edebilmemiz için Egzersiz Testleri bölümlerinin önünde hata tespit tablolarına ve önerilere yer verilmiştir.

PARAGRAF DENEME GÜNLÜĞÜ

Paragraf Egzersizleri bölümünden sonra 20 soruluk "Paragraf Deneme Günlüğü" yer almaktadır. Bu bölümde çıkaracağınız netler size üniversite sınavındaki performansınız hakkında önemli bilgiler verecektir. Bu nedenle "Paragraf Deneme Günlüğü" bölümündeki çalışmalarınızı günlük disiplininizi bozmadan 15 gün boyunca yürütmeniz son derece önemlidir. Bölüm başındaki "Kendini Değerlendir" bölümünü her denemeden sonra doldurmanızı önemle tavsiye ederiz.

FULL ÇEKMEK İÇİN BİRTAKIM TAKTİKLER!

PARAGRAF ÇÖZMENİN EN KOLAY YOLU!

Bu kitabı bitirdiğinizde kendinize inanamayacaksınız! Bu kitapta;

- Paragraf çözmenin pratik yollarını gösteren TAKTİKLER ,
- Konu anlatımlı DESTEK TESTLERİ,
- Paragraf çözme hızınızı artıracak EGZERSİZ TESTLERİ,
- ÖSYM sorularına uyumlu PARAGRAF DENEMELERİ sizi bekliyor...

Paragrafta başarıyı yakalayabilmeniz için gereken her şey ENS PARAGRAF SORU BANKASI'nda!

Kitaba başlamadan önce ön hazırlıkla ilgili birkaç öneriyi okumanız size BÜYÜK BİR KATKI sağlayacak, hadi başlayalım!

PARAGRAFA KONSANTRE OLMAK

Sevgili gençler paragraf soruları ÖSYM'nin yaptığı bütün sınavlarda ciddi bir yer tutmaktadır. Bu nedenle de son yıllarda paragraf konusu üzerine pek çok kitap kaleme alınmıştır. Bu kadar kitaba rağmen paragrafta istediğimiz başarıya ulaşamıyoruz. Okuduğumuzu anlayamıyor ve yorumlayamıyoruz, paragraf soruları kâbusa dönüşüyor. Hemen hemen bütün öğrenciler şu şikâyetlerle bize geliyor:

Hocaaam, ben paragraf çözerken çok sıkılıyorum.
Hocaaam, paragraf çözerken uykum geliyor...
Hocaaam, soruları okurken benim kafa bir milyon oluyor, dalıp başka âlemlere gidiyorum...
Hocaaam, paragrafın sonuna gelene kadar başını unuttuyorum...
Hocaaam, paragraf çözmekten bıktım, şu sınav bir geçsin bir daha paragrafla aynı cümle içinde bile yan yana gelmem...
Hocaaam, Hocaaam, Hocaaam...

Bu kadar şikâyetin altında yatan ana neden "Paragrafa konsantre OLAMAMAK ya da OLMAMAK"tır. ENS PARAGRAF SORU BANKASI bu şikâyetleri gidermek, paragraf sorularına konsantre olabilmeyi sağlamak amacıyla oluşturuldu.

PARAGRAF SORULARINA KONSANTRE OLABİLMEK İÇİN NELER YAPMALISINIZ?

- **Paragrafa Karşı Sempati Geliştirin:** Her paragraf aslında bir bilgi dünyasıdır. Paragrafları sadece çözülecek bir soru değil de faydalanacağınız bir bilgi hazinesi olarak görmeye çalışın çünkü onlarda hayatınıza yansıtılabileceğiniz pek çok bilgi var. Paragraf okumayı severseniz sorulardaki doğrularınız artmaya başlayacaktır.
- **Küçük Adımlarla Başlayın:** Paragrafta çok soru çözmek değil, isteyerek, düzenli ve yeterli miktarda soru çözmek başarı getirir. 30-40 soruluk çalışmalarda genellikle pek çok hata çıkmaktadır. Bu nedenle 5-6 soruluk testlerle başlayıp kademeli olarak soru sayısını artırmayı deneyin. 5-6 soruluk testlerde çok hata yapmazsınız, soru sayısı arttıkça zihinsel yorgunluk artacağı için konsantrasyon zayıflar ve yanlış yapma olasılığı artar. 5-6 soruluk testlerle başlayıp konsantre olma gücünüzü geliştirdikten sonra soru sayısını artırarak devam edin. Zamanla daha uzun süreli konsantre olabileceğiniz ve paragrafları daha iyi anlayıp yorumlayacaksınız.
- **Paragrafla İnatlaşmayın:** Bazen paragrafta anlatılanlarla kendi hayatınızdaki doğrular çelişebilir. Paragraf sorularında cevaplar paragrafın doğrularına göre düzenlenmiştir. Bu nedenle kendi doğrularınızı değil paragrafın doğrularını temel almanız gerekir. Aksi hâlde soruya yanlış cevap verme ihtimaliniz çok yüksek olacaktır.
- **Farklı Zamanlarda ve Mekânlarda Soru Çözmeye Çalışın:** Günün farklı saatlerinde ve farklı yerlerde soru çözmeye alıştırmak kendinizi. Hep gürültüsüz ortamlarda değil, zaman zaman da gürültülü ortamlarda soru çözmeye çalışın. Gürültülü ortamlarda konsantre olmaya başladığınız doğru yoldasınızdır.
- **Bakış Açınızı Değiştirin:** Bazen detayları ilk bakışta göremezsiniz. Pek çok öğrenci soru çözerken iki seçenekte kaldığını söyler ve soruyu sezgileri ile çözmeye çalışır. Böyle durumlarda soruyu cevaplamak yerine boş bırakın, ikinci turda ilk okuduğunuzda yaptığınız tespitleri kafanızdan tamamen silin. Paragrafı baştan okuyun, takıldığınız seçenekleri değil bütün seçenekleri yeniden değerlendirin ki yeni bir bakış açısıyla soruya bakabilme fırsatını yakalayın.
- **Aceleci Davranmayın:** Netlerinizin artması konusunda aceleci davranmayın. Netler, düzenli bir şekilde ve çok hızlı artmaz, hatta bazen geriye gittiği de olur. Bu durum pek çok öğrencide hayal kırıklığına yol açar. Umutsuzluk ve isteksizlik de oyuna dâhil olunca öğrenciler soru çözmeyi bırakırlar. Aslında tam da bu noktada çalışmaya ısrarla ve istekle devam etmek gerekir. Netlerin gerilemesi geçici ve sinir bozucu bir durumdur. Azimle devam ederseniz netleriniz zamanı geldiğinde artmaya başlayacaktır, emin olun.
- **Düzenli Bir Şekilde Soru Çözün:** Öğrencilerin çoğu paragraf sorularını çözerken yanlış uygulamalar yapmaktadır. Bazı öğrenciler dönemin başında gereğinden fazla paragraf çözüp bir süre sonra sıkıldığı için disiplinden uzaklaşmaktadır. Bazı öğrenciler de çok düzensiz bir şekilde paragraf sorusu çözmektedir. Burada etkili olan yöntem, soru çözümlerinizin belli bir sistematik içinde olmasıdır. Paragraf konusuna başladığınız ilk zamanlarda belli bir kondisyon yakalayana kadar her gün soru çözmeniz gerekir. Bunun için size önereceğim soru sayısı günlük 20'dir. Daha fazlası için kendinizi zorlamayın çünkü inanın hiçbir faydası yok. Netleriniz arttıktan ve siz hızlandıktan sonra 2 ya da 3 günde bir soru çözmeye devam edebilirsiniz.
- **Kaygılarınızdan Kurtulmaya Çalışın:** Öğrenciler yüksek kaygıyla hareket ettiği için her gün onlarca paragraf sorusu çözmeye çalışıyorlar ancak bu durum pek de verimli olmuyor, hatta netlerin düşmesine de yol açıyor. Bırakın zihniniz / bedeniniz paragraf sorusu çözmeyi istesin. Bunun için 2 – 3 günde bir 20 soru çözmek idealdir. 5 – 6 paragraf soru bankası çözdüğü hâlde netleri yükselmeyen pek çok öğrenci var. Netlerin yükselmemesi konu veya bilgi eksikliğinden kaynaklanmıyor, “YİNE BİRÇOK YANLIŞIN ÇIKACAK!” diyen içinizdeki felaket tellalından kaynaklanıyor. Kovun içinizdeki o tellalı, NETLER YÜKSELSİN!
- **Artık Soru Çözmeye Hazırsınız:** Açıklamaları okuyup bu maddeye kadar geldiysen şimdi kendine inan, bu işi başaranların “SENDEN HİÇBİR FARKI YOK!” Kalemine sarılıp paragraf çözmeyi isteyecek, hedeflerini ve geleceğini düşünerek oku her soruyu. Doğru cevapladığın her soru “DAHA İYİ VE KALİTELİ BİR YAŞAM İÇİN ATTIĞIN BİR ADIM OLACAK!” unutm.

ANLATIM BİÇİMLERİ DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI

👉 Anlatım Biçimleri

- > Açıklama
- > Tartışma
- > Öyküleme
- > Betimleme

👉 Düşünceyi Geliştirme Yolları

- > Örnekleme
- > Tanımlama
- > Karşılaştırma
- > Tanık Gösterme
- > Benzetme
- > Sayısal Verilerden Yararlanma

ANLATIM BİÇİMLERİ

NASIL SORULUR ?

Bu parçada aşağıdaki anlatım biçimlerinden hangisi kullanılmıştır?

Nasıl Çözülür?

Sorunun seçeneklerinde sadece anlatım biçimi olan kavramlara bakmamız gerekir.

ANLATIM BİÇİMLERİ

Öyküleme

Betimleme

Açıklama

Tartışma

Dikkat! Tanımlama, karşılaştırma, örnekleme vb. düşünceyi geliştirme yolu olduğu için bu tip sorularda parçada kullanılmış olsa bile bunları cevap kabul edemeyiz.

BİR SORU

Kenar mahalleler. Birbirine geçmiş, yaslanmış tahta evler. Kiminin kaplamaları biraz daha kararmış, kiminin balkonu biraz daha eğrilmiş, kimi biraz daha öne eğilmiş, kimi biraz daha çömelmiştir. Hepsi hastadır; onları seviyorum çünkü onlarda kendimi buluyorum.

Bu parçanın anlatım biçimi, aşağıdakilerden hangisine bir örnektir?

- A) Betimleme (tasvir)
- B) Tartışma
- C) Açıklama
- D) Öyküleme (hikâye etme)
- E) Örnekleme

ÖYS 1987

BİR ÇÖZÜM

Bu soruda direkt anlatım biçimi sorulmuş, buna göre cevabımız E seçeneğindeki "örnekleme" olamaz çünkü örnekleme düşünceyi geliştirme yoludur.

Anlatım biçimlerinden öyküleme ve betimleme daha çok sanatsal metinlerde, açıklama ve tartışma ise öğretici metinlerde kullanılır Parça sanatsal bir metinden (roman / hikaye vb.) alınmıştır. O hâlde burada betimleme ve öykülemenin cevap olma ihtimali daha yüksektir. Sözcüklerle RESİM çizildiği için betimleme yapılmıştır.

Neden B ve C Seçenekleri Cevap Değil?

Bir çok öğrenci betimlemeyi açıklama ile karıştırır. Açıklama, öğretici bilgi vermek amacıyla kullanılır. Bu parçada öğretici olma amacı yoktur.

Bu nedenle AÇIKLAMA cevap olmaz. Tartışma anlatım biçimi de yine öğretici metinlerde kullanılan bir anlatım biçimidir. Okura bir fikri benimsetmek ya da okurun fikrini değiştirmek için kullanılır. Bu nedenle TARTIŞMA cevap olamaz.

NASIL SORULUR ?

Bu parçada aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangisi kullanılmıştır?

Nasil Çözülür?

Sorunun seçeneklerinde sadece düşünceyi geliştirme yolu olan kavramlara bakmamız gerekir.

Düşünceyi Geliştirme Yolları

Tanımlama

Örnekleme

Karşılaştırma

Benzetme

Sayısal Veriler

Tanık Gösterme

BİR SORU

"Korku bir ruh halidir. İkide bir gelip giden, bizi yoklayan, dengeleyen... Yüreklilik ise büyük korkular önünde kendimizi yitirerek yaptığımız atılımdır. Her şeyi göze almak değildir, ölüme, tehlikeye meydan okumak değildir, yapacak başka bir şey olmaması halidir."

Bu parçada düşünceyi geliştirmek için daha çok aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

- A) Betimlemeye
- B) Tanımlamaya
- C) Karşılaştırmaya
- D) Tartışmaya
- E) Örneklendirmeye

ÖYS 1981

BİR ÇÖZÜM

Bu soruda doğrudan düşünceyi geliştirme yolu sorulmuş; buna göre cevabımız, A seçeneğindeki "betimleme" ve D seçeneğindeki "tartışma" olamaz çünkü betimleme ve tartışma anlatım biçimidir. Parça bir düşünce yazısından alınmış. Korku ve yüreklilik kavramları kendine has özellikleriyle tanımlanmıştır.

Neden C ve E Seçenekleri Cevap Değil?

Bu parçada yazar korku ve yürekliliği tanımlayarak okura bilgi vermek istiyor. Yazar düşüncelerini örnekleme yoluna gitmemiştir. Bu nedenle örnekleme diyemeyiz. Parçada karşılaştırma yapılmış gibi bir durum var ancak yazarın amacı "korku ve yürekliliği" tanımlamaktır.

DIKKAT!

Bazı soru köklerinde, aşağıdaki örnekte olduğu gibi anlatım biçimi ya da düşünceyi geliştirme yolu ifadesine yer verilmez.

"Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?"

Bu sorularda hem anlatım biçimlerini hem de düşünceyi geliştirme yollarını düşünmemiz gerekir.

KISSADAN HİSSE...

Ölmek üzere olan yaşlı bir baba, yatağının başına üç oğlunu çağırarak onlara vasiyette bulunur:

– “Oğullarım, ben ölünce, birbirinize düşmemeniz için, size sahibi olduğu 17 deveyi paylaştırmak istiyorum. Miras olarak develerin yarısını büyük oğluma, üçte birini ortancaya, dokuzda birini ise küçük oğluma bırakıyorum.”

Babalarının ölümünden sonra, mirası babalarının vasiyeti uyarınca paylaşmak üzere kardeşler bir araya gelirler. Fakat bir türlü işin içinden çıkamazlar. Mirası babalarının istediği gibi pay edemezler. Çünkü 17 sayısı ne 2’ye, ne 3’e, ne de 9’a bölünebilir.

– “Bu işin üstesinden ancak köyün tecrübe ehli, yaşlı bilgisi gelir.” diye düşünüp, ona giderek danışırlar.

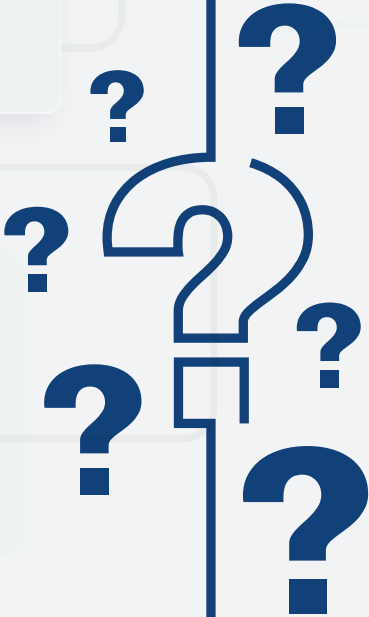
Bilge kişi;

“Benim bir devem var, onu da alıp yeniden hesap yapın” der. Bu cömertliğe çok şaşırان oğullar, 18 deveyi pay etmeye girişirler. Önce 2’ye bölerler, büyük oğul 9 develik payını alır. Sonra 3’e bölerler, çokan 6 deveyi de ortanca oğul alır. Daha sonra 9’a böldüklerinde 2 deveyi de küçük oğul alır. Ama, bütün develeri paylaştıktan sonra ortada fazladan bir deve kalır yine...

Oğullar bu duruma da bir çözüm getirmesi için yeniden yaşlı bilgeye başvururlar. Bilge kişi güler ve:

– “İyi öyleyse” der. “Sorununuz çözmediğine göre, ben de devemi geri alabilirim artık.”

Bilge kişi bu hikayede tıpkı “bilgi” gibi katalizör olarak olaya girer, çözümü sağladıktan sonra olaydan çıkar. Sorunu çözmede insanlara yardımcı olur, ama kendinden de bir şey eksilmez.

1. Yaşamımızda çok önemli bir yeri olan ekmek sözcüğü, pek çok deyimde kullanılmaktadır. Örneğin geçim sağlayacak bir iş bulmanın zorluğunu anlatmak için “ekmek aslanın ağzında”, kendisi çalışmayıp başkasının kazancıyla geçinme durumu için “ekmek elden su gölden” deriz. Geçimini sağlamada çok becerikli olmayı “ekmeğini taştan çıkarmak” deymiyle karşılarız. “Ekmeğine göz dikmek” deymiyle, birinin geçimini sağlayan işi elinden almaya çalışmayı anlatmak isteriz. Bir kişinin geçimini sağlamak için çalışmasına da “ekmek kavgası” deriz.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

- A) Öyküleme
B) Betimleme
C) Açıklama
D) Tanık gösterme
E) Tartışma

Video 1

2. Hızla artan iletişim olanakları sayesinde bilgiye kolayca erişebiliyoruz. Bu yolla bilgi dağarcığımız zenginleşiyor. Peki, gelecekte en başarılı işleri en çok bilgi sahibi olanlar mı yapacak? Bu soruya "Elbette, hayır." diyeceğiz. Çünkü geleceğin başarılı insanları bilgice zengin olanlardan çok, şunları yapabilen kişiler arasından çıkacaktır: bilgiyi analiz etme, içinde bulunduğu koşullar değiştiğinde bunlara uyum sağlayabilme, küresel nitelikli konularda uzmanlarla iş birliği yapabilme, çeşitli bakış açılarını göz önünde bulundurma ve düşüncelerini nesnel verilere dayandırarak açıklama...

Bu parçanın anlatımında aşağıdaki anlatım biçimlerinden hangisi kullanılmıştır?

- A) Öyküleme
B) Açıklama
C) Örnekleme
D) Tartışma
E) Betimleme

Video 2

3. Niğde eski nüfus memuru Avni Akbulut, elinde yiyecek sepeti, arkasında hammal, Sirkeci'deki Güzel Nevşehir Otelinin daracık kapısından girdi. Burayı daha da darlaştırmak ister gibi bir kenara dizilmiş olan mermer masalarda taşra esnafı kılıklı birkaç adam çay içiyorlardı. Avni Akbulut, köşedeki camekânlı yere sokuldu:

—Kâtip nerede, diye, bitkin, yarı duyulur bir sesle sordu. İçine bir kişinin güç halle sığabildiği camekânda kocaman bir defterin üstüne eğilmiş çıplak kafalı, gözlüklü, orta yaşlı bir adam:

—Buyurun, hoş geldiniz, diye doğruldu.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Betimleme
B) Öyküleme
C) Örnekleme
D) Tanık gösterme
E) Açıklama

Video 3

4. Bir yazıhane düşünün: Camları tozlu, defterlerini sinekler kirlenmiş olsun. Kasa defterinin kenarındaki mürekkep tam dört seneliktir. Takvim yedi buçuk aydır kopmamıştır... Her şey; kasa üstündeki kalın siyah ciltler, onun yanı başındaki pres, mektup kopyasının ince yapraklı kalın defteri, yaz öğlesinin veya tepeleme doldurulmuş mangalın uykusuna teslim olmuştur. Sandalyelerin oturacak yerindeki soluk minderler, mihveri etrafında dönmeye dönmeye döner olduğu unutulmuş koltuk.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Betimleme
B) Öyküleme
C) Benzetme
D) Örnekleme
E) Açıklama

Video 4

5. İnsanlar kendi yakın çevreleri dışında olup bitenleri öğrenmek isterler. Kitaplarda okudukları, haritalarda gördükleri kıta, ülke veya şehirlerde yaşayan insanların gelenek ve göreneklerini merak ederler. Görmeyi hayal ettikleri yerleri, usta yazarların eserleri aracılığıyla tanımaktan “gezer olmaktan” zevk duyarlar. Kendisi de gezi türünde eser veren Ahmet Haşim bu duyguyu şöyle dile getirir: “Gezi yazısı okumanın tadını öteden beri bilirim. Bütün çocukluğum onları okumakla geçti. Afrika ve Amerika gezi yazılarının açık ve sürükleyici üslubundan aldığım tadı pek az edebî eser verebilmiştir. Edebiyatımızda Ahmet Haşim’in dediği tarzda yazılmış eserlerin en önemlisi Evliya Çelebi’nin *Seyahatname*’sidir.

Bu parçanın anlatımında kullanılan anlatım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Karşılaştırma
B) Açıklama
C) Öyküleme
D) Betimleme
E) Tanık gösterme

Video 1

6. Sanat; halkın, toplumun hizmetinde değil midir? Değildir demeyeceğim ama bilim ne kadar toplumun hizmetinde ise, bütün insanlığın hizmetinde ise sanat da o kadar toplumun, bütün insanlığın hizmetindedir. Bilim adamı, çalışmalarından bütün dünyanın faydalanmasını ister, bulunduğu doğruları bütün insanlara öğretmeye özenir ama bunun için işini kolaylaştırmaya, çoğunluğun anlamayacağı konulara dokunmaktan çekinir. Sanat adamı ise yaratacağı güzelliğin çoğunlukça anlaşılıp anlaşılmamasına aldırılmaz, “Halk bunu beğenmeyecektir.” diye bir yapıtı ortaya koymaktan vazgeçmez.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Açıklama
B) Öyküleme
C) Betimleme
D) Tanımlama
E) Tartışma

Video 2

7. İki üç gündür kitaplığımda bir gariplik var. Ne zaman önünden geçsem sanki gerçekten kuşlar öter, kanat çırpardı kitaplığımda. Kırlarda, yeşilin cümbüşünde tatlı tatlı esen rüzgârların kokusu, kitaplığımın aracılığıyla yüzüme, kulağıma, saçlarıma dolanırdı. O kadar zamandan sonra şu iki üç gündür hiç de öyle değil yansıyanlar. Şimdi sanki “cennet” ülke değil de “cehennem” yeri oluvermiş benim canım kitaplığım. Doğruca kitaplığa koştum. Annemler de geldiler. Rafın birinde yabancı bir kitap vardı. İki gün önce ağabeyim Ankara’dan getirmişti “armağan” diye. Onu yerinden çektim, ağabeyime uzattım: “Al bu kitabı! Beni düşündüğün için teşekkür ederim ama istemiyorum.”

— Neden ama sevgili kardeşim? Beğenmiyorsan okuma. Böyle öfkelenmene gerek yok, dedi.

— Canım ağabeyciğim, sen nasıl olur da böyle bir kitabı bana armağan diye getirirsin? Kitap seçmeyi bilmiyor musun? Gücendim sana!

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Öyküleme
B) Tartışma
C) Örnekleme
D) Açıklama
E) Tanık gösterme

Video 3

8. Değirmenin dört yanında birer ulu çınar büyüklüğünde incirler, çok uzun, telli kavaklar, kavaklara sarılmış asmalar, taa dağın yamacına kadar giden narlar... Aylardan haziransa al al dalgalanan nar çiçekleri... Arkın kıyılarında yaban naneleri, un kokusuna karışmış binbir koku. Değirmenin pervanesinden, köpüğe kesmiş, kaynararak dökülen su. Suyun kıyısında bitmiş binbir kokuda çiçekler... Un kokusuna karışmış suyun kokusu. Som sarı sarı asmalar incirlerde üst üste... Sapsarı her yan. Işılayan ekinler. Ova... Ova yoğun bir sarı ışığın çalkantısında, dalgalanışında, göğe ağın, durmadan çakan dönen, kıvılcımlanan bir ışık denizi.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Öyküleme
B) Açıklama
C) Tanımlama
D) Betimleme
E) Tartışma

Video 4

1. Yaratıcı yazma, öğrencilerin yazma sürecine katılımlarını amaçlayan ve bunun için de çeşitli yazma etkinlikleriyle onların yazma sürecinin ilkelerinden olan buluş, düzenleyiş ve anlatış basamaklarında daha üretken olmalarını sağlayan bir yazma yaklaşımıdır. Yaratıcı yazmanın yazma sürecine katkısı, kişiyi yazma eylemine hazır duruma getirmesi ve onu yazmaya güdülemesidir. Değişik öğrenme durumlarına sahip olan öğrencilerin her birine ulaşmak oldukça zordur ancak yaratıcı yazma çalışmaları, eğlenceli ve farklı yazma etkinlikleri aracılığıyla öğrencilerin yazma sürecini başlatmalarını ve yaratıcılıklarını destekleyerek özgün ürünler ortaya koymalarını sağlamaktadır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi kullanılmıştır?

- A) Somutlaştırma   B) Örnekleme
C) Karşılaştırma   D) Benzetme
E) Tanımlama

Video 1

2. İnternet, günümüzün en hızlı gelişen bilişim teknolojilerinin başında gelmektedir. Radyo dünya çapında 50 milyon kullanıcıya 38 yılda, televizyon ise 13 yılda ulaşabildi. İnternet ise kullanılmaya başlandığı 1994-1995 yılları arasında sadece 9 ay içerisinde dünya çapında 50 milyon kişiye ulaşarak tarihin en hızlı iletişim aracı oldu. Geçtiğimiz yüzyılın son çeyreğinde büyük bir ivmeyle yaygınlaşan İnternet ve bilişim teknolojileri, tarihsel olarak da tarım ve sanayi devriminden sonra tüm dünyayı derinden etkileyen ve toplumsal yapıların yeniden şekillenmesiyle sonuçlanan üçüncü büyük dönüşümü meydana getirmiştir. Artık internet; haberleşme ve ulaşım başta olmak üzere bilim, sağlık, eğitim, sanat, ekonomi, güvenlik ve adalet gibi çoğu toplumsal alanda yaygın bir şekilde kullanılan vazgeçilmez teknolojiler arasında sayılmaktadır. Kısaca internet, hayatımızın her alanında kolaylaştırıcı ve dönüştürücü bir role sahip olan önemli bir toplumsal dönüşüm aracı hâline gelmiştir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangi ikisi kullanılmıştır?

- A) Karşılaştırma – tanık gösterme
B) Sayısal verilerden faydalanma – benzetme
C) Karşılaştırma – sayısal verilerden faydalanma
D) Tanık gösterme – tanımlama
E) Örnekleme – tanımlama

Video 2

3. Benim kütüphanemin önemli bir bölümünü şair ve yazarların hatıratı, günlükleri ve mülakat kitapları işgal eder. Geçen akşam üşenmedim, kalktım, bu kitapların bulunduğu rafları yeniden tasnif ettim. Kolay olmadı doğrusu. Çünkü günlük, hatırat, röportaj ve portre yazıları birbirine girmişti. Bunları sınıflarına göre ayırdım önce. Ne çok röportaj kitabı varmış meğerse. Bu sahada bilinenler çok az aslında. Elbette bu sahada Ruşen Eşref üstadımızın “Diyorlar ki” isimli eseri en önemli, zengin ve kıymetli bir eserdir. Ve bu vadideki şah kitap, taç eserdir. Duyduğuma göre bu kitabın yeni baskısı bir telif anlaşmazlığı yüzünden yapılamıyormuş. Ne kadar acı değil mi? Öncü bir eserden edebiyat âleminin mahrum kalması, çok feci bir durum. İyi ki Nuri Sağlam'ın hazırladığı “Ruşen Eşref Üneydin'dan Hasan Âli Yücel'e 'Diyorlar ki' İçin Bir Mektup” isimli eser Yağmur Yayınları arasında edebiyat dünyamızın istifadesine sunuldu.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi kullanılmıştır?

- A) Örnekleme
B) Tanık gösterme
C) Sayısal verilerden yararlanma
D) Kişileştirme
E) Tanımlama

Video 3

4. İçeri girince buranın akikler, somakiler daha nice değerli sert taşlarla âdeta oya gibi dokunduğunu görüyorsunuz. İşin tuhafı, bunca ayrıntı özen tüm içinde öylesine eritilmiş, bu kakma ve kabartmalar bu çelenk ve nakışlar öylesine var ve de öylesine yokmuşçasına silinebiliyorlar ki zenginlik ve gösteriş duygusu beklerken onun yerine alçak gönüllü bir sadelik uyumu ile karşılaşmış bir daha şaşırıyorsunuz. Greklerin “Asil sadelik ve sessiz yücelik.” ilkesinin bir Asya varyasyonu ile karşı karşıya olduğunuzu, bir söylentiye göre on altı, bir başka söylentiye göre de yirmi iki yıl boyu, bir anıt kabri süsleyen bunca sanatçının bütün göz nurlarını, beyin ve el emeklerini, hâsılı zevk ve ustalıklarını en sonda tümün sade büyüklüğü hizmetine verip geri çekildiklerini anlar gibi oluyorsunuz.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine yer verilmiştir?

- A) Tanık gösterme   B) Alıntılama
C) Tanımlama   D) Benzetme
E) Sayısal verilerden faydalanma

Video 4

5. Spor yaparken kimi zaman bazı malzemelere gerek duyarız. Kayak için kayaklarımız, futbol için topumuz ya da tenis için raketimiz olmazsa bu sporları yapamayız. Ancak tüm bu malzemelere sahip olsak bile yeterli enerji yoksa spor yapmamız olanaksızdır. Tıpkı bir otomobilin ya da bir makinenin çalışabilmesi için yakıt gereksinim duyması gibi, vücudumuz da kendisi için gerekli olan enerjiyi besinlerden alır. Özellikle spor yaparken daha fazla hareket ettiğimiz için daha fazla enerjiye gerek duyarız. Bu nedenle de bir sporcu için doğru beslenme çok önemlidir. Koca Yusuf'un gücünün ve başarısının iki büyük sırrı vardır: Gücünü korumak için beslenmesine çok dikkat ederek sürekli çalışması ve güreşirken hiçbir zaman sinirlenmemesi. Güreşe başladığındaki ilk ustası Dursun Pehlivan, "Dana yer boğa olur, çocuk yer pehlivan olur." demiş ve beslenmesine çok dikkat etmesi gerektiğini söylemişti. Koca Yusuf bu öğüdü yaşamının sonuna kadar tuttu.

Yazar düşüncesini daha inandırıcı kılmak için bu parçada aşağıdakilerden hangisine başvurmuştur?

- A) Betimleme   B) Tanık gösterme
C) Tartışma   D) Öyküleme
E) Kişileştirme

Video 5

6. Gündelik hayatımızın artık vazgeçilmez bir parçası olan internet, aslında oldukça kısa bir geçmişe sahiptir. İnternetin temeli bilgisayar ağlarına dayanmaktadır. İlk bilgisayar ağı 1970'te Amerika Birleşik Devletleri'nde 15 bilgisayarın birbirine bağlanmasıyla oluşturulan ARPANET, Amerikan Gelişmiş Savunma Araştırmaları Dairesi ağıdır. Bu ağ kurulduktan sonra internetin en önemli bileşenlerinden biri olan e-mail yani elektronik posta ortaya çıkmıştır. İlk e-mail sistemi, 1972 yılında Roy Tomlinson tarafından ARPANET için geliştirildi. Bu ağa; 1994 yılı sonuna kadar 110 ülke, 10.000 bilgisayar ağı, 3.000.000'dan fazla bilgisayar ve 25 milyona yakın kullanıcı bağlandı. Bu sayı, www ve HTML ile Web Sayfası kavramının kullanıma girdiği 1994-1995 yılları içinde büyük bir patlama gösterdi ve 60 milyona ulaştı.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

- A) Sayısal verilerden faydalanmaya
B) Karşılaştırmaya
C) Öznelliğe
D) Mecaza
E) Karşıtlığa

Video 2

7. Okulun son günleri olduğu için dersler bitmiş, bütün gücümüzle gösteri provalarını yapıyorduk. Sıra, oyunda giyilecek kostümlerin seçimine geldi. Öğretmenimiz hepimize neler giyeceğimizi söylüyordu. Ben; siyah melon şapka, beyaz atletin üzerinde kırmızı papyon, beyaz şort, beyaz çorap ve kırmızı ayakkabı giyecektim. Öğretmenimiz şapkayı kendisinin temin edebileceğini söyledi. Atlet, jimnastikte giydiğim şortum, çorabım tamamıydı. Papyon yerine kırmızı kurdele boynuma bağlanıp fiyonk yapılacaktı. Ama "Şimdi hapı yuttum." diye düşündüm. Bu hiç aklıma gelmemişti. Kırmızı pabuçlar? Bunu bulmak zordu. Siyah, beyaz, kahverengi olsaydı neyse ama oyunun esprileri renklere ve benim tuhaf kıyafetlerime dayanıyordu. Ayakkabımın kırmızı olmaması oyunun tamamen yeniden yazılmasını gerektirirdi. "Bir problem yok değil mi?" dedi öğretmenim. "Yok." deyiverdim. "Her şeyim hazır sayılır." Bunu nasıl söyledim hâlâ aklım almıyor. Akşam düşünmekten yemek bile yiyemedim. İki gün kalmıştı. Bu aşamada yapılacak bir şey yoktu. Durumu babama anlatmak zorundaydım.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi kullanılmamıştır?

- A) Birinci kişili anlatım
B) Diyalogdan yararlanma
C) Olay içinde yaşatma
D) Deyimlerle somutlaştırma
E) Örnekten yararlanma

Video 3

8. Deniz Küstü adının bir roman adı olarak güzelliğinin farkında mısınız? "Al Gözüm Seyreyle Salih ve Deniz Küstü", denizi kirletenlerin işlediği yüz kızartıcı suçları anlatır. Edebiyat dilimizin en coşkulu olanını keşfeden Yaşar Kemal, "Deniz Küstü ve Al Gözüm Seyreyle Salih" te de söz gelimi Anavarza'yı anlattığından daha az coşkulu değildir. "Deniz Küstü"nün Balıkçı Selim'i de bir kılıç balığının izini sürer. Hemingway'in "İhtiyar Adam ve Deniz" romanının ihtiyar balıkçısı Santiago'nun, balığının kapan büyük balığın ardına düşüşüne benzer Selim'in mecburiyeti.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Karşılaştırma   B) Tanımlama
C) Benzetme   D) Örnekleme
E) Öznel anlatım

Video 1

1. Kelimelerin anlatmakta kifayetsiz kaldığı Türkiye'nin gül bahçesi, Isparta'nın gül ve lavanta deposu Keçiborlu ilçesi; bitki örtüsü, dağları, ovaları, gölleri, yaylaları, topoğrafik yapısı, yaban hayatı, tarımsal kapasitesi ve iklimi ile birbirinden muhteşem güzellikleri bünyesinde taşır. Günden sonra yaygın olarak yetişen lavanta da ilçenin güzelliği ve hoş kokusuna ayrı bir rayiha katmaktadır. Gerek görsel olarak gerek koku olarak gerekse ticari ve tarımsal potansiyel olarak önemli olan bu tıbbi ve aromatik bitkilerden gülün Isparta'daki üretiminin yüzde 45'ini Keçiborlu sağlamakta, lavanta ise Türkiye'de ekonomik olarak yalnızca Keçiborlu'da yetişmektedir. Türkiye'de keşfedilmeyi bekleyen gizli kalmış en önemli 9 yerden birincisi olarak gösterilen Lavanta Kokulu Köy'ün tanıtılması, her yıl milyonlarca ziyaretçinin akın ettiği, Fransa'nın Provence Bölgesi'ni anımsatan Kuyucak lavanta tarlalarının Fransa'ya rakip olabilecek potansiyelinin ortaya çıkartılması ve kırsal turizm merkezlerinden biri hâline gelmesi en önemli hedefdir.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Açıklayıcı anlatım kullanılmıştır.
B) Örneklere yer verilmiştir.
C) Öznel anlatımdan faydalanılmıştır.
D) Karşılaştırma yapılmıştır.
E) Öğretici metinden alınmıştır.

2. Yağlar, vücudun düzenli çalışmasında görev alan bazı hormonların ve hormon benzeri öğelerin yapımı için gerekli olan maddedir. Yetişkin insan vücudunun ortalama % 8'i yağdır. Genelde kadınların vücudunda erkeklere göre daha çok yağ bulunur. Vücut yağı, insanın başlıca enerji deposudur. Enerji yeterli alınmadığında vücut bu depoyu kullanır. Enerji harcaması, enerji alımından az olduğunda vücutta yağlar depolanır ve yağ oranı artar. Enerji harcaması enerji alımından fazla olduğunda ise vücutta yağlar yakılır ve yağ oranı azalır. Yağlar, en çok enerji veren besin ögesidir. Vitaminlerin bir bölümü vücutta yağla alınabilmektedir. Yağlar mideyi yavaş terk ettiğinden doygunluk hissi verir. Deri altı yağ dokusu, vücut ısısının hızlı kaybını önler.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi kullanılmamıştır?

- A) Sayısal veri
B) Karşılaştırma
C) Açıklama
D) Öyküleme
E) Tanımlama

3. Giyilebilir teknolojiler, insanların üzerinde taşıyıp giyebilecekleri elektronik veya bilgisayar temelli teknolojilerdir. Taşınmanın da ötesinde sürekli üzerimizde olan ve kelimenin tam anlamıyla giyip dolaştığımız bu teknolojiler için şimdilik taşınabilir teknolojilerde gelinen son nokta demek yanlış olmayacaktır. Bu bağlamda, eskiden veri bankası olarak bileğimize taktığımız saatlerden, bileğe takılabilecek şekilde ufaltılmış bilgisayar sistemlerine kadar her şey giyilebilir teknoloji tanımına dâhil edilebilir. Ancak bu ilk örnekleri ile günümüz giyilebilir teknolojilerini yan yana getirdiğimizde, ilk örnekler işlevleri açısından ilkel olarak değerlendirilebilir. Günümüz giyilebilir teknolojileri, temel olarak üzerindeki algılayıcı sensörlerle veri topluyor ve bu verileri kullanarak bizlere basit ve bazen de gelişmiş geri bildirimler sağlıyorlar. Bu algılayıcılar teknolojiye göre değişiklik gösterse de genel olarak; jiroskop, ivme ölçer, yer çekimi algılayıcısı, ışık algılayıcısı ve benzeri algılayıcılar olarak bu teknolojilerde yer alıyorlar.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Örneklemeden yararlanılmıştır.
B) Tanımlama yapılmıştır.
C) Öznel düşüncelere yer verilmiştir.
D) Karşılaştırma yapılmıştır.
E) Okur olay içinde yaşatılmıştır.

4. Meşin bir topa vurarak pazı kuvveti denenilen bir yerde durmuş, gerile gerile yumruk savuran, sonra sırtarak ibrenin kaçta kadar çıktığına bakan delikanlıları seyrediyordum. Arkamdan doğru kalın, çatlak hatta biraz da bıkkın bir sesin durmadan homurdandığını fark ettim:

— Haydi bayanlar, baylar!.. Görülmemiş numaralar burada. Bu panayırın en büyük hünerleri içeride. Milli oyunlar, modern danslar, ağlatıcı dramlar, güldürücü komediler... İspirizma, manyatizma, illüzyonizma numaraları... Dünyanın en büyük kadın ve erkek artistleri içeride... Görmeden geçmeyin!

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Öyküleyici anlatım
B) Betimleyici anlatım
C) Açıklayıcı anlatım
D) Tartışmacı anlatım
E) Fantastik anlatım

5. Kuşlar hep istediğimiz ama rüyalarımız dışında yapamadığımız bir şeyi yapıyor: Uçuyor. Kartallar sıcak hava akımlarında hiç zorlanmaksızın dolanıyor, kolibriler havada asılı duruyor, bıldırcınlar yürek hoplatacak hızla uçuşa geçiyor. Toplu olarak düşünüldüğünde, kuşların uçuş rotaları ağaçtan ağaca, kıtadan kıtaya atılmış 100 milyar ip gibi yeryüzünü bir arada tutuyor. Yetişkinliğe erişen Avrupa ebabili yaklaşık bir yıl boyunca havada kalıyor; uçuşu sırasında beslenip, uyuyup, tüy değiştirerek Sahraaltı Afrika'ya gidip geri geliyor. Genç albatroslar, açık okyanuslarda on yıl kadar dolaşıp karaya ancak yavrulamak üzere dönüyor. İzleme altındaki bir kıyı çamurçulluğu Alaska ile Yeni Zelanda arasında hiç durmadan uçarak 11 bin 690 kilometreyi 9 günde aşarken yakut gerdanlı kolibri Meksika Körfezi'ni geçtiği sırada küçük bedeninin ağırlığının üçte birini enerji olarak kullanıp yakıyor.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinden yararlanılmamıştır?

- A) Sayısal verilerden
- B) Benzetmeden
- C) Örneklemeden
- D) Karşılaştırmadan
- E) Betimlemeden

6. Yakası kapalı kahverengi çuha elbisesinden bir odacı, bir kavas yahut kibar bir evde uşak olduğu anlaşılan, genç, iri yarı, yakışıklı bir adam bu caddede her sabah küçük bir köpek gezdirir. Açık kahverengi tüyleriyle uzun kulakları yerlere kadar sarkan ve yüksekliği bir karıştan fazla olmayan köpek, meşin tasmaına bağlı yine meşinden örme bir yuların arkasından tıpış tıpış gider. Adam yürüyüşünü köpeğinkine uydurmuştur. O biraz duraklayacak olsa kendisi de bekler. Köpeğin keyfi yerine gelip tekrar yürümeye başlayınca o da yürür.

Bu parçanın anlatımında aşağıda verilenlerin hangilerinden yararlanılmıştır?

- A) Açıklama – öyküleme
- B) Benzetme – açıklama
- C) Betimleme – öyküleme
- D) Karşılaştırma – öyküleme
- E) Betimleme – açıklama

7. Milattan 2000 yıl önce Sümer ve Babil yazıtlarında, Hint dinsel metinlerinde ve Mısır'ın eski yazılarında baldan bahsedilmektedir. Milattan 4000 yıl önce ise Mısır'da bal, tatlandırıcı olarak kullanılmaktaydı. Ayrıca vergi ve ücret olarak da bal yaygın bir şekilde kullanılıyordu. Hatta kutsal kabul edilen hayvanların beslenmesi için de bal veriliyordu. Eski Yunan'da ise bal, tanrılara ve ölülerin ruhlarına takdim ediliyordu. Bal arıları 1638'de Amerika kıtasına göçmenler aracılığıyla ilk defa götürüldüğü zaman Kuzey Amerika yerlileri ilk defa gördükleri bal arılarını "beyaz adamın sinekleri" olarak isimlendirmişlerdir. Toplumların yaşamında önemli bir yer işgal etmesiyle birlikte kutsal kitaplarda da değerli bir besin maddesi olan balın önemine değinilmiştir. Kur'an'da ise bal arısı anlamına gelen Nahl Süresi, 68-69 nolu ayetlerde "Rabbin bal arısına vahyetti: Dağlardan, ağaçlardan ve kurdukları çardaklardan evler edin! Sonra her çeşit meyvelerden ye de Rabb'inin yollarında boyun eğerek yürü! Onun karınlarından, renkleri çeşit çeşit bir içecek çıkar ki onda insanlara şifa vardır. Şüphesiz bunda düşünen bir millet için işaret vardır." denilerek bal arısının önemine ve yaşamındaki insanlar için örnekliğine dikkat çekilmektedir.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Açıklamadan yararlanılmıştır.
- B) Doğrudan anlatıma yer verilmiştir.
- C) Alıntılama ile faydalanılmıştır.
- D) Örneklemeden yararlanılmıştır.
- E) Karşıt durumlara yer verilmiştir.

8. Sıcak ve boğucu bir gündü. Kan ter içinde gece yarısına kadar boş laf dinlediğim bir ahababın evinden çıkmış, ağır ağır Kordon'da yürüyordum. İzmir'in gündüzlerinden beter olan bu yapışkan, ıslak gecelerinde deniz; serinlik değil, sadece buğu hâlinde etrafa yayılan bir yosun ve pislik kokusu verir. Yol تنها idi. Birbirinin içine girmiş gibi karmakarışık, sahile yaslanan irili ufaklı yelken gemilerinin direkleri kuru ağaç dalları gibi, hafif hafif kımıldıyor; teknelerin içinden ara sıra Giritli kayıkçıların Rumca konuşmaları duyuluyordu.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Okur olay içinde yaşatılmıştır.
- B) Betimleyici öğeler kullanılmıştır.
- C) Benzetmeden yararlanılmıştır.
- D) Okurun kanaatleri değiştirilmek istenmiştir.
- E) Farklı duylara seslenen ayrıntılara yer verilmiştir.

1. Kuşlar, davranış açısından fazlasıyla çeşitlilik gösteriyor. Bazıları son derece sosyal, bazıları ise antisosyal. Afrika'da kuellalar ve flamingolar, milyonlarca bireyden oluşan sürüler hâlinde toplanıyor; küçük papağanlar dal parçalarından papağan şehirleri kuruyor. Dere kuşu, dağlardaki akarsu yataklarında su altına dalıp tek başına dolaşiyor. Gezgin albatros en yakınındaki albatrostan 800 kilometre uzakta üç metrelik kanat açıklığıyla süzülüyor. Bir defasında yürüdüğüm patika boyunca peşime takılan Yeni Zelanda yelpazekuyruğu gibi dost kuşlarla da karşılaştım, kendisine uzun süre bakınca pike yapıp kafamı koparmaya çalışan Şili'deki karakara gibi kötücül olanlar da var? Yerkoşarları, çingiraklı yılanların üzerine üşüşüp öldürerek karınlarını doyuruyor; kuşlardan biri yılanın dikkatini dağıtırken diğeri arkadan sokuluyor.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Nesnel verilerden faydalanılmıştır.
B) Abartmaya başvurulmuştur.
C) Gözleme yer verilmiştir.
D) Niteleyici sözcükler kullanılmıştır.
E) Kişileştirmeden yararlanılmıştır.

2. Şehrin göbeğinden geçen büyük çayın üzerindeki köprüyü aşmış hastanenin kapısına vardıkları zaman ortalık epeyce ağarmıştı fakat sokaklarda kimsecikler yoktu. İbrahim arabayı bir kenara çekti, kapıyı çalmaya cesaret edemediği için kendiliğinden açılacağı zamanı bekledi. Yavaş yavaş başka köylü hastalar da sökün etti. Kimi at, kimi eşek üstünde, kimi bir arabaya uzanmış; yanlarında karıları, kocaları, anaları, oğulları; kimi baygın, kimi inlemekte sokağı doldurdular. Hiç ses çıkarmadan hatta kendi aralarında bile konuşmadan beklediler.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Betimleme
B) Öyküleme
C) Örnekleme
D) Açıklama
E) Tartışma

3. Dünyamız hızla ısınıyor, iklimler değişiyor. Her geçen gün yeryüzünün milyarlarca yıldır süren mucizevi dengesini ellerimizle bozuyoruz. Daha hızlı, daha güçlü arabalar üretiyor; şehirlerde daha fazla fosil yakıt tüketen 4x4 otomobiller kullanıyor; iş yerlerinde, yazın tatil yaptığımız otellerde, arabalarda klimalarla serinliyor; seyahatlerin büyük bir kısmını uçakla yapıyor; gerekmediği hâlde pek çok şeyi satın alıp sonra da çöpe atıyoruz. Dünyamızın üzerinde bir battaniye olduğunu düşünelim. Bu battaniye; kömür, petrol gibi fosil yakıtları kullandığımız için giderek kalınlaşıyor ve ısıyı içinde hapsediyor, bu da küresel ısınmaya yol açıyor. Günümüzde sera gazlarının atmosferdeki seviyesi, doğanın kabul edebileceğinin 1000 katı daha hızlı artıyor. Daha fazla sera gazı, gezegenimizin daha çok ısınması anlamına geliyor. Hava sıcaklığının 2 derece artması, bitki ve hayvan türlerinin yaklaşık %30'unu yok olma tehlikesiyle baş başa bırakıyor. Buzulların erimesi ve deniz seviyelerinde yükselmeler, dünya nüfusunun %80'inin yaşadığı okyanus ve deniz kıyılarındaki insanların yaşamını etkiliyor.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sayıp dökmelere yer verilmiştir.
B) Benzetmeden yararlanılmıştır.
C) Karşılaştırmaya başvurulmuştur.
D) Sayısal verilerden faydalanılmıştır.
E) Öyküleyici anlatımdan yararlanılmıştır.

4. Hababam Sınıfı'nı gülsünler diye yazmadığını söylerdi babam. Çünkü mizah halkın son silahıdır. Ezenle ezilen arasındaki çelişkileri gösterir. Birisi sizin annenizin oturma çayı sandalyeyi çekse gülmez, tam tersine sinirlenirsiniz. Ama bir devlet bakanının sandalyesini başka bir milletvekili çekse güleriz. İki iyi dost olan babamla Aziz Nesin farklı düşünürlerdi. Aziz Bey mizahı, bir edebiyat türü olarak görürken babam bir biçem olarak görürdü. Yani, "Ben yazarım, gülmek ya da ağlamak okuyucuya kalır." derdi. Mizah her şeyi barındırır. Aziz Bey'in düşüncesinin tersine, sadece "gülmece"yle açıklanamaz. Aziz Bey gülmece, babam da mizah kavramında ısrarcıydı.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Karşılaştırma
B) Benzetme
C) Örnekleme
D) Alıntılama
E) Yineleme

5. İkinci görev yerim; Elazığ ili, Palu ilçesi, Bağgölü köyü... Uzun ve çetin süren kışlardan sonra en güzel baharı olan bir dağ köyü... Mircan Yaylası'nın en hoş kokularıyla yazları insanı sermest eden bir dikenli gül gibi. Köye gittiğimde okul ve lojmanı inşaat halinde idi. Bir tek odaya yerleştirdi beni muhtar. Yerleştiğim evin karşısında harman yeri olan bir düzlük, iki de söğüt ağacı vardı. Okul açılınca, okul inşaatı devam ettiğinden sallanan eski sıraları ve yazı tahtasını söğüt ağacının altına sıraladım. Resmî binaya taşınana kadar orada ders yaptım. Okul binası, on beş hanelik Bülbül mezarası ile Bağgölü köyünün hemen hemen orta yerinde yapılıyordu. Oraya giden yanılmıyorsam sekizinci veya dokuzuncu öğretemdim ama resmî binada ilk kez uygulamaya geçilecekti. Bayrak, öğrenci kütük defteri ve mühür dışında teslim aldığım, sallanan birkaç eski sıra idi. Lojmana taşındığımda kış iyice yaklaşmıştı. Okulu süratle düzenlemeye başladım. Köylü için ortaya çıkan bu muhteşem bina, lüks masa ve sıralar devlete karşı bir sempati uyandırıyor.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

- A) Kanıtlayıcı anlatıma
- B) Öyküleyici anlatıma
- C) Çeşitli duyulara seslenmeye
- D) Betimleyici öğelere
- E) Farklı yapıdaki cümlelere

6. Sözcüklerin yetersiz kaldığı durumlarda, gezegenimizin yukarıdan çekilmiş tek bir fotoğrafı milyonlarca insanın bakış açısını değiştirebiliyor. 1968'de, Apollo 8 ekibinin üyeleri, Dünya'dan çok uzaklara fırlatılan ve Ay'ın etrafında dolaşan ilk insanlar oldu. Astronot William Anders, yılbaşı gecesinde unutulmaz bir görsele dönüşecek bir fotoğraf çekti: Ay'ın kraterlerle dolu kıraç ufku üzerinde yükselen bereketli Dünya'mız. Günümüzde "Dünya'nın Doğuşu" olarak bilinen bu fotoğraf, gezegenimizin güzelliği ve narinliğine dair farkındalığı artırdı. 2018, çevreci hareketin şekillenmesinde rol oynayan bu ikonik fotoğrafın ellinci yılı. "Yüzüncü yılını da görebilmek için rotamızda ne tür değişiklikler yapmak zorundayız?" diye soruyor insan.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinden yararlanılmamıştır?

- A) Yorum bildiren cümlelerden
- B) Tarihi verilerden
- C) Doğrudan anlatım cümlesinden
- D) Karşılaştırma cümlesinden
- E) Açıklayıcı anlatımdan

7. Bütün her şey alt alta geldiğinde, babamın rastgele yazan bir yazar olmadığını anlıyorum. Yaşamla iç içeydi o. Kendi etrafından beslenirdi. Mesela Cideli kadınların hayatında, defne yaprağının ekonomik anlamda ne kadar önemli olduğunu ortaya çıkaran kişiydi. Cide'de sabah sekizden sonra kırağı yağdığını fark etmişti. Dolayısıyla yapraklar öğlene kadar ıslak kalabiliyordu. O yüzden Cide, kalın ve etli defne yapraklarına sahipti. Sırf Cidelileri buna ikna etmek için bir gün çaydanlıkla defne yaprağı yağtı imal etmiş. Ayrıca şu bilgiyi de paylaşmıştı: "Yaprakları tersine koparırsan ağaç daha çok yaprak üretir."

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Öyküleyici anlatım
- B) Benzetme
- C) Örnekleme
- D) Alıntılama
- E) Yinelemeler

ens Yayınları

8. Alacakaranlıkta yüzüne çarpan kar ve rüzgârın etkisiyle sıyrıldı düşlerinden. Giderek kararın gecenin dondurucu ayazından korkuyordu. İçine işleyen soğuktan, zangır zangır titremeye başladı. Ayaklarını daha da hızlı atmaya çalışıyordu. Ama ayakları birbirine dolaşıyor, zaman zaman karların üstüne düşüp kalkıyordu. Açlık ve yorgunluğu unutmuş gibiydi. Bir an önce köye varmak, sobaya iki tezek parçasını atarak iyice bir ısınmak, sonra da annesine doyasıya sarılmak, onu doya doya öpmek istiyordu. Dişleri birbirine çarpmaya başladı. Bir korku kelepçe oldu yüreğine. Uzaklardan hayvan sesleri geliyordu kulağına. Geçen TIR'ların gürültüsü kesilir gibi olduğunda bu sesler, daha da net duyuluyordu. TIR'ların sesi başlayınca bu garip sesler, duyulmaz oluyordu ama biraz sonra daha da yaklaşmış olarak yeniden duyuluyordu. Arabaların gürültüsüyle korkusu azalıyor. Bu gürültüler kesilince korkusu çığlaşarak devam ediyordu. Olduğu yerde durup korku dolu gözlerle çevresine baktı. Birden dişleri bir daha takırdayamadı ve gövdesini bir titremedir aldı.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İlahi bakış açısından yararlanılmıştır.
- B) Gözlem gücünden yararlanılmıştır.
- C) Farklı duyulardan yararlanılmıştır.
- D) Açıklayıcı anlatımdan yararlanılmıştır.
- E) Benzetmeden yararlanılmıştır.

1. Buzdolabının icadı, kuşkusuz dondurma yapımını da etkiledi. Buzdolabı ülkemizde kullanılmaya başlamadan önce bir alaturka bir de alafanga dondurma vardı. Alafanga dondurmaya “kalıp dondurma” da denirdi. Bu dondurma gerçekten de buz kalıbı gibi kaskatı olurdu. Önce içine kar doldurulmuş bir fıçıya silindire benzer bir kalıp yerleştirilir, bu kalıbın içine de dondurma malzemesi konurdu. Kar eridikçe yenisi ilave edilerek malzemenin bu kalıpta donması sağlanırdı. Çikolatalı, çilekli ve kremalı yapılarıydı. Alaturka dondurma ise buz katılığında değil, kar yumuşaklığında olurdu. Kenarları oluk oluk, yaldızlı veya çiçekli, iç içe geçmiş küçük kayık tabaklarda yenirdi. En çok kaymaklı ve vişneli türleri tercih edilirdi.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Karşılaştırma yapılmıştır.
B) Benzetmeden yararlanılmıştır.
C) Açıklama yapılmıştır.
D) İkilime kullanılmıştır.
E) Tahminde bulunulmuştur.

2014 / YGS

2. Bir insanın düşünceleri başkalarına gülünç denecek kadar yanlış, saçma gelebilir. Okurken ister güler ister alay ederiz. Kime ne! Ama iş yazıya dökülünce o düşüncelerin yanlış olduğunu belirtmekten, kendi düşüncelerimizi ileri sürmekten öteye geçmemiz tartışma sözcüğüne sığmaz. Üstelik şu da bir gerçek: Günümüzde yalnız gülünç olduğu sanılan düşünceler değil, her karşıt düşünce alaya alınıyor.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Öznellik söz konusudur.
B) Genelleme yapılmıştır.
C) Deyim kullanılmıştır.
D) Kanıt gösterilmiştir.
E) Açıklama yapılmıştır.

2014 / YGS

3. Artık çoğu şeyin arasında fark kalmadığından mı yoksa farkları göreceğimizden emin olmadıklarından mı nedir, çoktandır dergilerde, benzer iki resim arasındaki yedi farkı bulmamızı istemiyor kimse bizden. Oysa biz, birbirinin aynı görünen iki resme baktığımızda, “Aralarında bir fark yok!” deyip geçmez, farkları bulup çıkarır, neşeyle çıktığımız basamakların bizi götürdüğü yerde bir cümlenin altını çizerdik. Benzerlikler yanlıtır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

- A) Alıntıdan yararlanma
B) Açıklamaya başvurma
C) Soyut kavramları somutlaştırma
D) Örneklere yer verme
E) Koşul öne sürme

2015 / YGS

4. Bolu'nun bence en güzel ilçesi Göynük, İstanbul'la Ankara'nın tam ortasındadır. Görünüşü ilk bakışta bile etkiler insanı: vadinin tabanında akan incecek dere, kıyı ve yamaçlarında eski Türk evleri, tepede yenilenmiş saat kulesi, ağaçlar, çiçekler... Usta ressamın elinden çıkmış resim gibidir Göynük. Bu tablodaki her şey çok dengeli. Abartılı renk, güzelliği bozan çirkinlik yok. Friglerden Osmanlıya birçok uygarlık bu topraklardan geçmiş, hepsi de iz bırakmıştır.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Karşıt anlamlı sözcükler kullanılmıştır.
B) Betimlemelerden yararlanılmıştır.
C) Benzetme yapılmıştır.
D) Sayısal verilere yer verilmiştir.
E) Öznellik söz konusudur.

2016 / YGS